

[Lange.]

alene selv stemme for Lovforslaget, men ogsaa paa mit Partis Vegne anbefale, at man stemmer for Lovforslaget.

Martin Sørensen (Peterslund): Det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (Lange) fremsatte nogle Udtalelser om det foreliggende Lovforslag, som jeg gerne vil knytte et Par Bemærkninger til. Det ærede Medlem mente saaledes, at det ikke er nogen Forbedring af Lovforslaget, der er sket ved at Ordene „i Foraaret“ i første Linie af § 1 er ændret til: „inden 1. Juni“. Jeg kan ikke se, at der kan rettes nogen Anke mod denne Ændring, for derved kommer Ordningen ogsaa til at omfatte de Ejerskifter, som foregaar i Maj Maaned; og dersom en Ejendom er under Behandling til Tvangs salg og det trækker noget ud, inden det bliver afgjort, hvem der skal være Ejer af Ejendommen, vil det altid være af Værdi, at den nye Ejer er i Stand til at stifte et Laan, saaledes at han kan besaa Ejendommen.

Det kan efter min Mening ikke være Tilfældet, at man kan behæfte en Ejendom med to Høstpantebreve, som vedrører to forskellige Aar, idet det ene jo automatisk udgaar pr. 1. Februar, naar Dommeren, uden at det er nødvendigt at fremsætte særskilt Begæring derom, aflyser Pantebrevet, og det andet ikke bliver gældende, før man har modtaget de Varer, som er nødvendige for Tilsaaning af Jorden. Der kan derfor ikke være to Høstpantebreve, som tynger paa Ejendommen, selv om de formelt begge skulde være tinglyst paa den.

Hvad angaar selve det Lovforslag, der nu behandles i det høje Landsting, saa er det væsentlig overensstemmende med tilsvarende Lovforslag, der hvert Aar siden 1932 er fremsat paa Rigsdagen af den højtærede Landbrugsminister. Denne Lovgivning er i lige saa høj Grad ønsket af Landmændene, der skal købe Saasød, Frø og Kunstgødning, som af Købmændene, der skal sælge de paa-gældende Varer. Den er, som allerede sagt, et Udtryk for, at det er vanskelige Tider for en Del af det danske Landbrug. Lovgivningen er endvidere Udtryk for, at det erkendes, at det er af yderste Vigtighed, at Danmarks Jord bliver tilsaaet og gødet, saa at der kan fremkomme den størst mulige Avl. I denne Henseende er der ingen Landmænd, som er Tilhængere af Produktionsindskrænkning.

Naturligvis maa det tages under Overvejelse, hvor vidt man under Hensyn til

Prisen paa Kunstgødning kan gaa med Anvendelsen af denne. Det har altid været et økonomisk Regnestykke, baseret paa Udbyttet fra landøkonomiske Forsøg og velkommende Landmands Kendskab til hans egen Jord og de Erfaringer, han her har indhøstet. Som Rettesnor for Anvendelse af Kunstgødning har jeg gennem de 40 Aar, hvor jeg har været Landmand, anvendt en Teori om, at man skal bruge saa meget som muligt; saa meget man tror kan betale sig, men hvis man er i Tvivl om, hvorvidt en hvis Mængde kan betale sig, skal man undlade Anvendelsen. Regningen er noget, man er helt sikker paa at faa, derimod er Udbyttet mere i det usikre. Men det er jo en Selvfølge, at man med højere Priser paa Produkterne kan anvende en større Mængde Kunstgødning med Udsigt til Fortjeneste, end naar Produktpriserne er smaa, idet Merudbyttet da kan sælges til en højere Pris. Jeg vil derfor tro, at der til Foraaret vil ske en Udvidelse af Forbruget af Kunstgødning, navnlig af Kvælstoffer til Korn, hvorfor det i Aar i lige saa høj Grad som tidligere Aar er nødvendigt at have en Lov om Høstpantebreve, der tilvejebringer Mulighed for, at Danmarks Jord bliver forsvarligt tilsaaet og gødet, hvilket i 1940 er mere nødvendigt og af større Betydning for det danske Samfund end nogen Sinde tidligere. Høstpantebrevsloven er ogsaa nødvendig, fordi Priserne paa Saasød, Frø og Kunstgødning er højere end noget tidligere Aar, hvor denne Form for Pantsætning har været kendt, og er af særlig Betydning med Hensyn til Frø og Kunstgødning.

Hele Høstpantebrevslovgivningen hviler paa frivilligt Grundlag. Købmanden bestemmer selv, om han vil sælge efter denne Ordning, og bestemmer selv, hvem han vil sælge til. Fortrinsretten skal efter Lovforslaget gælde til 1. Januar, og dette skal, som allerede tidligere nævnt, nu ogsaa gælde i Henhold til Loven af 1938. Efter 1. Januar er Fortrinsretten bortfaldet for Høstpantebreve, der er oprettet for Avlen 1939, og de aflyses automatisk 1. Februar 1940, som jeg tidligere har sagt. Det tilsvarende er Tilfældet med Pantebreve, der stiftes for Avlen 1940. Her er Fristen ogsaa 1. Januar for Bortfaldet af Fortrinsretten og 1. Februar for Aflysningen.

Af et Bilag til Betænkningen fra Folketingsudvalget fremgaar det, at De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark har rettet Henvendelse til Udvalget og henstillet, at Fortrinsrettens Udløb ikke udskydes fra 1. December til 1. Januar, under